

Arrestnummer C/ 1034 / 2016
Repertoriumnummer 2016 / 3326
Datum van uitspraak 21 september 2016
Rolnummer 2015/CO/662
Notienummer parket-generaal 2015/PGA/2643 2015/VJ11/698

Urbanisatie

Hof van beroep Antwerpen

Arrest

twaalvende kamer
correctionele zaken

Aangeboden op
Niet te registreren

COVER 01-00000673202-0001-0022-01-01-1

2015/PGA/2643 – 2015/VJ11/698

Het OPENBAAR MINISTERIE

en

J496

DE GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE INSPECTEUR,
bevoegd voor de provincie West-Vlaanderen,
met kantoren te 8000 Brugge, Werkhuisstraat 9;

eiser tot herstel

vertegenwoordigd door mr. Fatema Hosseini, loco mr. Bart
Bronders, beiden advocaat bij de balie van Brugge

tegen

1. ...

2.

geboren te []
wonende te []

beklaagde

vertegenwoordigd door mr. Meindert Gees, advocaat bij de balie
van Kortrijk

1. Ten laste gelegde felten

te in de periode van 01 april 2006 tot en met 13 april 2006:

┌ PAGE 01-00000673202-0002-0022-01-01-4 ┐

... en de tweede:

Als dader, in de zin van artikel 66 van het Strafwetboek, om de misdaad of het wanbedrijf te hebben uitgevoerd, of om aan de uitvoering rechtstreeks te hebben medegewerkt; om door enige daad tot de uitvoering zodanige hulp verleend te hebben dat de misdaad of het wanbedrijf zonder zijn/haar bijstand niet had kunnen worden gepleegd; om door giften, beloften, bedreigingen, misbruik van gezag of van macht, misdadige kuiperijen of arglistigheden, de misdaad of het wanbedrijf rechtstreeks te hebben uitgelokt:

Met overtreding van de artikelen 3, 4, 19, 99 §1.1°, 146, 147, 149, 160 van het decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening dd. 18 mei 1999 door het uitvoeren van werken, het instandhouden ervan, door het verkavelen van grondeigendommen, of hoe dan ook, inbreuk gemaakt te hebben op de voorschriften van de ruimtelijke structuur- en uitvoeringsplannen en verordeningen, op de bepalingen de titels II en III of op die van de verordeningen vastgesteld ter uitvoering van titel II van dit decreet, om zonder voorafgaande stedenbouwkundige vergunning gebouwd te hebben, een grond gebruikt te hebben voor het plaatsen van één of meer vaste inrichtingen, een bestaande inrichting of bestaand bouwwerk afgebroken, herbouwd, verbouwd of uitgebreid te hebben, instandhoudings- of onderhoudswerken uitgezonderd,

vanaf 1 september 2009 inbreuk uitmakende op artikel 4.2.1.1° a), strafbaar gesteld door artikel 6.1.1.al. 1-1° van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, gecoördineerd bij besluit van de Vlaamse regering op 15 mei 2009, de bij artikelen 4.2.1 en 4.2.15 bepaalde handelingen, hetzij zonder voorafgaande vergunning, hetzij in strijd met de vergunning, hetzij na verval, vernietiging of het verstrijken van de termijn van de vergunning, hetzij in geval van schorsing van de vergunning te hebben uitgevoerd, voortgezet of in stand te hebben gehouden, zonder voorafgaande vergunning de hiernavolgende bouwwerken verricht te hebben, met uitzondering van onderhoudswerken,

ter zake op het perceel kadastraal gekend onder
| , met een totale oppervlakte van 11 ha 80 a 19 ca, gelegen te |
| , deels gelegen krachtens het gewestplan | : in een
| agrarisch gebied, deels gelegen in het | in een (deel)zone voor schermgroen en
| groene puntaccenten, eigendom van de | , voornoemd, met name:

door het plaatsen van buizen, wachtbuizen, putten en putdeksels om overtollig (hemel)water rechtstreeks af te leiden van het bedrijf naar de | beek (in plaats van het

voorzien in een waterbufferbekken binnen het daartoe gecreëerde kader van het
) , zonder voorafgaandelijke stedenbouwkundige vergunning.

overgeschreven op het hypotheekkantoor van Ieper op 25 januari 2011

ref. 63-T-25/01/2011-00526

bedrag: 102,66 euro

hypotheekbewaarder (get) Mys J.P.

het onroerend goed toebehorend aan | | krachtens verschillende akten:

Inbreng bij stichting not.	te	1.9.1970	
Aankoop not.	te	dd. 4.12.1970	
Openbare aankoop not.	te	dd. 5.1.1972	
Verdeling not.	te	dd. 23.3.1972	
Ruiling not.	te	dd. 23.3.1972	
Aankoop not.	te	dd. 18.3.1982	
Aankoop not.	te	dd. 19.12.1983	
Aankoop not.	te	dd. 13.5.1986	
Aankoop not.	te	dd. 18.1.1988	
Aankoop not.	te	dd. 8.12.1988	
Ruiling not.	te	dd. 10.7.1989	
Ruiling not.	te	dd. 3.12.1991	
Aankoop not.	te	dd. 15.7.1992	
Aankoop not.	te	dd. 13.11.1992	
Aankoop not.	te	dd. 19.7.1996 (jegens)
Aankoop not.	te	dd. 19.7.1996 (jegens)
Aankoop not.	te	dd. 19.7.1996 (jegens)
Aankoop not.	te	dd. 19.7.1996 (jegens)
Aankoop not.	te	dd. 30.8.1996	
Aankoop not.	te	dd. 22.3.1999	
Aankoop not.	te	dd. 28.10.2000	
Ruiling not.	te	dd. 9.7.2002 (met)
Ruiling not.	te	dd. 9.7.2002 (met)
Aankoop not.	te	dd. 30.7.2003 (percelen	en

gebouwen op deze grond reeds eigendom ingevolge toelating tot bouwen met verzaking recht van natrekking dd. 15.2.2002, geregistreerd te | op 17.12.2002 boek 18 blad 3 vak 135)

2. Bestreden beslissing

2.1.

Bij het vonnis, op tegenspraak gewezen door de rechtbank van eerste aanleg van Ieper, kamer 9, op 27 juni 2011 werd onder meer als volgt beslist:

MET BETREKKING TOT DE HERSTELMAATREGEL:

Verklaart de herstellvordering zoals op 8 december 2008 (ontvangen op het parket op 10 december 2008) door de GSI ingeleid en er toe strekkende de plaats in de oorspronkelijke toestand te herstellen onder verbeurte van een dwangsom lastens [de eerste beklagde] en tweede beklagde ontvankelijk en in de volgende mate gegrond.

Veroordeelt dientengevolge [de eerste beklagde] en tweede beklagde solidair om op het perceel gelegen te |

- (i) de wederrechtelijk aangelegde buizen, wachthuizen, putten en putdeksels te verwijderen;
- (ii) het maaiveld in zijn oorspronkelijke toestand te herstellen;

en dit alles binnen een termijn van 1 jaar vanaf de datum van betekening van huidig vonnis.

Voorziet tevens in een dwangsom dewelke zal verbeuren a rato van 250,00 euro lastens [de eerste beklagde] en tweede beklagde solidair, per dag vertraging in de tenuitvoerlegging van de herstelmaatregel en zulks met ingang vanaf de dag volgend op het verstrijken van de voormelde termijn van uitvoering van 1 jaar, met dien verstande evenwel dat deze uitvoeringstermijn pas een aanvang zal genomen hebben vanaf de betekening van huidig vonnis.

Machtigt in toepassing van artikel 6.1.46. VCRO de stedenbouwkundige inspecteur en het college van burgemeester en schepenen om de voormelde herstelmaatregel ambtshalve uit te voeren, in zoverre daaraan niet op vrijwillige basis zijn tegemoetgekomen binnen de door de rechtbank bepaalde voormelde uitvoeringstermijn van 1 jaar.

Beveelt dat huidig vonnis op de kant van de overgeschreven dagvaarding of van het overgeschreven exploit ingeschreven zal worden op de wijze bepaald in artikel 84 van de hypotheekwet en bij gebreke aan een overschrijving als bedoeld in het eerste lid van artikel 6.2.1. VCRO, huidig vonnis ingeschreven dient te worden op de kant van de overschrijving van de titel van verkrijging.

2.2.

Tegen voormeld vonnis d.d. 27 juni 2011 werd hoger beroep ingesteld, onder meer:

- op 11 juli 2011 door de beklagde tegen al de beschikkingen te zijnen opzichte
- op 12 juli 2011 door het OPENBAAR MINISTERIE tegen alle beschikkingen ten opzichte van beklagde

2.3.

Bij het arrest, op tegenspraak gewezen door het hof van beroep van Gent, kamer 10, op 28 februari 2014 werd onder meer als volgt beslist:

...

Mede rekening gehouden met het feit dat het PRUP pas werd goedgekeurd op 13 september 2006, dient de telastlegging derhalve te worden verbeterd als volgt:

"te *in de periode van 1 april 2006 tot en met 31 december 2006:*

de eerste en de tweede:

PAGE 01-00000673202-0006-0022-01-01-4

als dader of mededader, in de zin van artikel 66 van het Strafwetboek, om de misdaad of het wanbedrijf te hebben uitgevoerd, of om aan de uitvoering rechtstreeks te hebben medegewerkt; om door enige daad tot de uitvoering zodanige hulp verleend te hebben dat de misdaad of het wanbedrijf zonder zijn/haar bijstand niet had kunnen worden gepleegd; om door giften, beloften, bedreigingen, misbruik van gezag of van macht, misdadige kuiperijen of arglistigheden, de misdaad of het wanbedrijf rechtstreeks te hebben uitgelokt:

met overtreding van artikel 99, § 1, 1°, strafbaar gesteld door de artikelen 146, lid 1, 1°, 147, 149 en 160 van het decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening van 18 mei 1999 door het uitvoeren van werken, het instandhouden ervan, door het verkavelen van grondeigendommen, of hoe dan ook, inbreuk gemaakt te hebben op de voorschriften van de ruimtelijk structuur- en uitvoeringsplannen en verordeningen, op de bepalingen de titels II en III of op die van de verordeningen vastgesteld ter uitvoering van titel II van dit decreet, om zonder voorafgaande stedenbouwkundige vergunning gebouwd te hebben, een grond gebruikt te hebben voor het plaatsen van één of meer vaste inrichtingen, een bestaande inrichting of bestaand bouwwerk afgebroken, herbouwd, verbouwd of uitgebreid te hebben, instandhoudings- of onderhoudswerken uitgezonderd,

*ter zake op de percelen kadastraal gekend onder
s , en , gelegen te
, eigendom van de , tot en met 12 september 2006 krachtens het
gewestplan . deels gelegen in industriegebied en in agrarisch gebied, en sinds
13 september 2006 deels in het PRUP in een (deel)zone voor industriegebied, deels in
een (deel)zone voor schermgroen en groene puntaccenten, deels krachtens het gewestplan
in een agrarisch gebied, met name:*

door het plaatsen zonder voorafgaandelijke stedenbouwkundige vergunning van buizen, wachtbuizen, putten en putdeksels om overtollig (hemel)water rechtstreeks af te leiden van het bedrijf naar de ."

...

Verklaart de herstellvordering niet ontvankelijk;

2.4.

Tegen voormeld arrest d.d. 28 februari 2014 werd beroep in cassatie ingesteld, onder meer:

┌ PAGE 01-00000673202-0007-0022-01-01-4 ─┐

- op 11 maart 2014 door de GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIG INSPECTEUR enkel tegen de schikkingen betreffende de herstellvordering.

2.5.

Bij het arrest, gewezen door het Hof van Cassatie op 23 juni 2015, werd onder meer als volgt beslist:

Vernietigt het bestreden arrest in zoverre het met betrekking tot de verweerder I.2 [VERHELLE Dirk] oordeelt dat de herstellvordering niet ontvankelijk is.

...

Verwijst de aldus beperkte zaak naar het hof van beroep te Antwerpen.

3. Rechtspleging voor het hof

3.1.

Bij het arrest, op tegenspraak gewezen door het hof van beroep Antwerpen, kamer 12, op 17 februari 2016 werd als volgt beslist:

...

4.2. De beoordeling van de gegrondheid van de herstellvordering

De herstellvordering van 19 februari 2009 na eensluidend advies van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid (thans Handhavingsbeleid) houdt in:

- het verwijderen van wederrechtelijk aangelegde buizen, wachtbuizen, putten en putdeksels
- het herstellen van het maaiveld in de oorspronkelijke toestand.

Beklaagde verzoekt in besluiten met toepassing van art. 6.1.54.§1 VCRO dat de zaak voor een bemiddelingspoging zou verzonden worden aan de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid. Zulk verzoek dient ingediend zolang de zaak niet ten gronde in beraad is genomen.

Het hof acht het aangewezen vooraleer over dat verzoek te oordelen dat de stedenbouwkundige inspecteur ter zake schriftelijk dan wel mondeling ter terechtzitting zijn standpunt doet kennen.

Met het oog daarop worden de debatten heropend.

...

Stelt vast dat de herstellvordering ontvankelijk is;

Alvorens ten gronde te oordelen beveelt de heropening der debatten teneinde zoals hiervoor gezegd op de terechtzitting van woensdag 23 maart 2016 om 11.30 uur;

Houdt de beslissing over de kosten aan.

3.2.

Bij het arrest, op tegenspraak gewezen door het hof van beroep Antwerpen, kamer 12, op 20 april 2016 werd als volgt beslist:

...

4.2. Met betrekking tot de herstellvordering

1. Beklaagde werd definitief veroordeeld voor feiten van oprichting, nl. door het plaatsen zonder voorafgaandelijke stedenbouwkundige vergunning van buizen, wachtbuizen, putten en putdeksels om overtollig hemelwater rechtstreeks af te leiden van het bedrijf naar de , gelegen te , tot en met 12 september 2006 krachtens het gewestplan deels gelegen in industriegebied en in agrarisch gebied, en sinds 13 september 2006 deels in PRUP in een zone voor industriegebied,

Het hof stelt vast dat in de herstellvordering sprake is van een perceel met kadastrale nummering : , doch dit perceel maakte niet het voorwerp uit van de tenlastelegging zoals verbeterd door het hof van beroep te Gent in zijn arrest van 28 februari 2014, dat op strafgebied kracht van gewijsde heeft bekomen.

In het stukkenbundel van beklagde wordt een kadastraal plan bijgevoegd (stuk 9 bundel beklagde) waar een perceel : wordt vermeld. De eiser tot herstel brengt weliswaar ook een plan van het kadaster bij (stuk 28 bundel eiser tot herstel) met aanduiding van de ligging van de buizen, maar zonder vermelding van de kadastrale nummering.

Beklagde beweert bovendien dat de buizen gelegen op het perceel ' vergund zijn ingevolge de voorwaardelijke vergunning van 30 mei 2011 (stuk 10 a bundel beklagde, verwijzend naar de vergunningsaanvraag met vermelding van het perceel gekend onder het () en dat de vermelding in de herstellvordering van de eiser tot herstel van het perceel : berust op een materiële vergissing (zie besluiten van beklagde, p. 16). De eiser tot herstel neemt hieromtrent geen standpunt in. Dit is echter essentieel om de herstellvordering te beoordelen.

Het is niet uitgesloten dat er een kadastrale hernummering gebeurd is, doch het hof wordt in het ongewisse gelaten. Het is dan ook gepast dat de eiser tot herstel het hof daaromtrent verduidelijking verschafft teneinde alle verwarring te vermijden.

Het hof stelt tevens vast dat er ook een tegenstrijdigheid bestaat tussen het arrest van het hof van beroep te Gent d.d. 28 februari 2014 dat bij de verbetering van de tenlastelegging vermeldt dat de percelen gelegen zijn " " - zoals trouwens ook opgenomen in de oorspronkelijke dagvaarding -, terwijl de conclusies van de eiser tot herstel telkens " " vermelden. Het hof verzoekt de eiser tot herstel ook hierover verduidelijking te verschaffen.

Bovendien verwijst de eiser tot herstel op p. 17 van zijn besluiten naar een lokalisatienota van de buizen in de onderscheiden bestemmingszones, neergelegd in zijn bundel onder stuk 32. Het hof stelt vast dat de eiser tot herstel een bundel stukken neerlegde ter zitting van 20 januari 2016 genummerd van 1 tot en met 31 en ter zitting van 23 maart 2016 enkel besluiten met een inventaris (stuk 1 tot en met 32) doch geen bijkomend stuk neerlegde.

...

Het tussenarrest van 17 februari 2016 verder uitwerkend;

┌ PAGE 01-00000673202-0011-0022-01-01-4 ─┐

Alvorens ten gronde te oordelen over de herstellvordering beveelt een heropening der debatten op de terechtzitting van woensdag 25 mei 2016 om 11.30 uur teneinde de eiser tot herstel toe te laten de nodige gegevens mee te delen zoals uiteengezet in de motivering van het arrest en de eiser tot herstel toe te laten het stuk 32 van de inventaris, zijnde de lokalisatienota, te voegen.

Houdt de beslissing over de kosten voorlopig aan.

3.3.

De zaak werd behandeld op de openbare zitting van 25 mei 2016.

Het hof heeft hierbij gehoord:

- de eiser tot herstel in zijn middelen, ontwikkeld door zijn raadsman voornoemd
- de beklaagde in zijn middelen van verdediging ontwikkeld door zijn raadsman voornoemd.

De neergelegde conclusies en stukken werden in het beraad betrokken.

4. Beoordeling met betrekking tot de herstellvordering

4.1. Het voorwerp van de herstellvordering

De eiser tot herstel ging niet in op het verzoek om de zaak bij toepassing van art. 6.1.54.§1 VCRO voor een bemiddelingspoging te verzenden naar de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid. Na tussenarrest van deze kamer van 17 februari 2016 wijzigt de eiser tot herstel deels wel zijn herstellvordering in besluiten teneinde beklaagde :

te veroordelen tot de staking van het strijdig gebruik en het uitvoeren van het herstel in de oorspronkelijke staat aan het perceel gelegen te , t , kadastraal gekend onder (zijnde de kadastrale nummers op het ogenblik van het inleiden van de herstellvordering), hetgeen impliceert, om binnen de contouren van het PRUP in de reservezone voor

verharding (deels zone voor schermgroen en indicatieve zone voor groene puntaccenten), en buiten de contouren van dit PRUP, meer bepaald in agrarisch gebied:

- *het verwijderen van wederrechtelijke aangelegde buizen, wachtbuizen, putten en putdeksels*
 - *het herstellen van het maaiveld in de oorspronkelijke toestand*
- en dit op straffe van een dwangsom van 250 euro bij niet-uitvoering van het tussen te komen arrest binnen de door het hof gestelde termijn.*

In besluiten verduidelijkt de eiser tot herstel zijn herstellvordering zowel wat betreft het adres als de kadastrale nummering: het betreft een perceel gelegen te _____, kadastraal gekend onder _____

De eiser tot herstel handhaaft niet langer zijn herstellvordering met betrekking tot het buizenstelsel dat zich bevindt op het perceel _____ en een deel van _____. De eiser tot herstel handhaaft zijn herstellvordering tot verwijdering van het buizenstelsel gelegen op de percelen kadastraal gekend onder de nrs. _____ en een deel van _____. Het hof verwijst naar het door de eiser tot herstel bijgevoegd uittreksel _____ met aanduiding van de huidige kadastrale nummering (stuk 33 bundel eiser tot herstel).

4.2. De beoordeling van de herstellvordering

Beklaagde _____ betwist niet dat het buizenstelsel op de hogervermelde percelen nog aanwezig is doch houdt voor dat:

- de herstellvordering zonder voorwerp is op grond van het Vrijstellingsbesluit van 10 december 2010 vermits deze buizenconstructie niet vergunningsplichtig is;
- ingevolge de stedenbouwkundige vergunning van 19 oktober 2009 en 30 mei 2011 het buizenstelsel zou vergund zijn zodat de herstellvordering zonder voorwerp is;
- het kennelijk onredelijk karakter van de herstellvordering.

De percelen zijn gelegen deels binnen de contouren van het PRUP _____ (goedgekeurd bij MB van 13 september 2006 in de reservezone voor verharding en buiten de contouren van het PRUP _____ in agrarisch gebied volgens het gewestplan _____; goedgekeurd bij KB van 17 december 1979), zijnde een niet ruimtelijk kwetsbaar gebied.

4.2.1 De herstelvordering is zonder voorwerp

1. Beklaagde werd definitief veroordeeld op strafgebied bij arrest van 28 februari 2014 van het hof van beroep te Gent voor feiten van oprichting, nl. het plaatsen van buizen, wachtbuizen, putten en putdeksels, deels gelegen in een agrarisch gebied en deels gelegen in een deelzone voor schermgroen en groene puntaccenten (het PRUP), zonder te beschikken over een stedenbouwkundige vergunning.

De vraag of deze handelingen al dan niet onder het Vrijstellingsbesluit vallen, is derhalve niet meer aan de orde bij de beoordeling van de herstelvordering. De herstelvordering is immers geënt op de in hoofde van beklagde definitief bewezen verklaarde feiten van oprichting.

Ten onrechte houdt beklagde dan ook voor dat de herstelvordering zonder voorwerp zou zijn geworden gezien inmiddels deze werken zouden zijn vrijgesteld van vergunning conform het Vrijstellingsbesluit van 10 december 2010. Het feit dat mogelijks achteraf de uitgevoerde handelingen niet vergunningsplichtig zouden zijn, is irrelevant en doet het voorwerp van de herstelvordering niet teniet.

2. Ten onrechte houdt beklagde voor dat de wederrechtelijke constructies inmiddels zouden zijn vergund, verwijzend naar de stedenbouwkundige vergunning van 30 mei 2011. Het hof verwijst naar de door beklagde bijgebrachte stedenbouwkundige vergunning van 30 mei 2011, waarbij weliswaar, onder meer op het kwestieuze perceel gelegen te kadastraal gekend als : onder voorwaarden bepaalde constructies en handelingen (ter verbetering van de lokale waterhuishouding) werden vergund, doch deze vergunning heeft geen betrekking op het reeds aangelegde buizenstelsel waarvoor beklagde definitief werd veroordeeld. Dit erkent beklagde overigens in besluiten op p. 23: "*Niettegenstaande de vergunning de daadwerkelijke ligging van de buis niet dekt ...*". Bijkomend stelt het hof vast dat deze voorwaardelijke stedenbouwkundige vergunning van 30 mei 2011 alleszins geen betrekking heeft op het buizenstelsel gelegen in agrarisch gebied op de kadastrale perceelnummers : en .

Ook de stedenbouwkundige vergunning onder voorwaarden afgeleverd door het college van burgemeester en schepenen van de gemeente : van 19 oktober 2009 (stuk 5 bundel beklagde heeft betrekking op handelingen en constructies met betrekking tot de uitbreiding van het diepvriesgroentebedrijf die zich situeren op percelen met andere kadastrale nummers dan de kwestieuze percelen die het voorwerp uitmaken van

huidige procedure en betrekking hebben op de aanleg van een ondergronds buizenstelsel in 2006 en dat nog steeds voorwerp uitmaakt van huidige herstellvordering.

Er is derhalve geen sprake van enige regularisatie van het aanlegde buizenstelsel in 2006.

De bewering dat het herstel, met name de verwijdering van het ondergrondse buizenstelsel, geen nut meer zou hebben, betekent niet dat hierdoor de herstellvordering zonder voorwerp zou zijn geworden.

De herstellvordering is derhalve niet zonder voorwerp.

4.2.2. De redelijkheid van de herstellvordering

De herstellvordering, na positief advies van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid (thans Handhavingsbeleid), dateert van 19 februari 2009 en is in besluiten door de stedenbouwkundige inspecteur deels aangepast en houdt thans in:

“het herstel in de oorspronkelijke staat van het perceel gelegen te

kadastraal gekend onder

, deel van

, hetgeen impliceert:

- *het verwijderen van wederrechtelijke aangelegde buizen, wachtbuizen, putten en putdeksels*
- *het herstellen van het maaiveld in de oorspronkelijke toestand*

en dit op straffe van een dwangsom van 250 euro bij niet-uitvoering van het tussen te komen arrest binnen de door het hof gestelde termijn”.

De rechter is gehouden de herstelmaatregelen te bevelen zoals gevorderd door de herstellvorderende overheid, maar dient deze wel op de interne en externe wettigheid te toetsen en te onderzoeken of ze stroken met de wet dan wel op machtsoverschrijding of machtsafwending berusten (art. 159 GW).

De rechter kan enkel nagaan of de door de herstellvorderende overheid gedane keuze van herstelmaatregel uitsluitend steunt op motieven van een goede ruimtelijke ordening en gebeurlijk een herstellvordering die zou steunen op motieven vreemd aan de ruimtelijke ordening of die kennelijk onredelijk zou zijn zonder gevolg laten. Bovendien moet de rechter ook nagaan of de last die voor de beklagde uit het gevorderde herstel zou voortvloeien opweegt tegen het voordeel dat hieruit voor de ruimtelijke ordening zou ontstaan.

Het is niet de rechter die de aard van de herstelmaatregel bepaalt noch dient hij te oordelen over de opportuniteit ervan.

Tot voor de inwerkingtreding op 1 september 2009 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening had de stedenbouwkundige inspecteur bij de keuze van de herstelmaatregel een ruime beleidsvrijheid. Ingevolge het art. 6.1.41.§1 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening bepaalt thans een prioriteitenorde de aard van de herstelmaatregel. Deze bepaling beperkt de beleidsvrijheid van de stedenbouwkundige inspecteur bij de keuze van de herstelmaatregel. Op grond van art. 7.1.1. Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening is deze bepaling dan ook onmiddellijk van toepassing op deze herstelmaatregel.

Bepalend voor de prioriteitenorde en dus voor de keuze van de herstelmaatregel is uiteraard de categorie waartoe het stedenbouwmisdrijf behoort.

De rechter houdt toezicht op de correcte toepassing door de stedenbouwkundige inspecteur van deze decretale prioriteitenorde.

In casu is het door beklagden begane misdrijf een "ernstig" misdrijf in de zin van art. 6.41.§1.1° Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, met name het verrichten van handelingen in strijd met de stedenbouwkundige voorschriften aangaande voor het gebied toegelaten bestemmingen voor zover daarvan niet is afgeweken. Dit impliceert dat als keuze van de herstelmaatregel ofwel het herstel in de oorspronkelijke toestand dan wel bouw- of aanpassingswerken kunnen worden opgelegd indien hierdoor kennelijk de plaatselijke ordening wordt hersteld. Het betalen van een meerwaarde komt dan ook niet aan de orde.

De stedenbouwkundige inspecteur motiveert in zijn herstellvordering dat het wederrechtelijk opgerichte ondergrondse buizenstelsel op de kwestieuze percelen niet kan aanvaard worden *in agrarisch gebied* om reden dat het een manifest nadelige invloed heeft op de plaatselijke ruimtelijke ordening, omdat hierdoor al het daarin afgevoelde water zou worden afgeleid naar de beek waardoor de lokale waterhuishouding ernstig wordt verstoord, met wateroverlast voor de omwonenden tot gevolg. Als bewijs hiervan verwijst de stedenbouwkundige inspecteur naar een uittreksel uit Geopunt waarbij dat gebied als recent overstroomd gebied wordt aangeduid (stuk 35 bundel stedenbouwkundige inspecteur). Bijkomend verwijst de stedenbouwkundige inspecteur naar de weigering van de stedenbouwkundige vergunning door het college van burgemeester en schepenen van 22 januari 2007 dat gezien bij hevige regenval de beek een kritisch punt is en dat bijkomende lozingen van regenwater in de beek tot een minimum dienen beperkt te worden of tot het strikt noodzakelijke (zie stuk 5 bundel stedenbouwkundige inspecteur). Ook de brief van 31

januari 2008 van het college van burgemeester en schepenen (stuk 8 bundel stedenbouwkundige inspecteur) herhaalt dat voor het behoud van een goede waterhuishouding het belangrijk is dat de rechtstreekse lozing in de beek van het hemelwater afkomstig van het bedrijf vermeden wordt. Het college van burgemeester en schepenen stelt dan ook in deze brief dat de lozing van het hemelwater dient te gebeuren in combinatie met een waterbuffer op maat van de volledige bedrijfssite en met een vertraagde afvoer naar de beek.

Het hof stelt vast dat deze herstelvordering kennelijk onredelijk is.

Zij is immers niet afdoende gemotiveerd vanuit stedenbouwkundig oogpunt nu zij verzuimt rekening te houden met de inmiddels tussengekomen stedenbouwkundige vergunning van 30 mei 2011, zodat de gevorderde herstelmaatregel geen steun vindt in het dossier en de aangevoerde motieven.

De herstelvordering zoals nu gesteld en gehandhaafd brengt bovendien voor de beklaagde een onredelijke last mee die het voordeel dat voor de ruimtelijke ordening zou ontstaan, ruim overstijgt.

Zowel de motivering van de herstelvordering als het positief advies van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid (thans Handhavingsbeleid) als de door de stedenbouwkundige inspecteur aangehaalde weigeringsbeslissing van het college van burgemeester en schepenen van 22 januari 2007 (met verwijzing naar een bezwaarschrift van een buurtbewoner) is achterhaald. Immers, op dat ogenblik bevond zich geen bufferbekken op het bedrijventerrein van de I... waardoor er rechtstreeks hemelwater via dit ondergronds buizenstelsel naar de beek afgevoerd werd, waardoor de toevloed van het water in de beek verhoogde en de kans op overstroming in dat gebied reëel was waardoor de goede ruimtelijke ordening in het gedrang kwam.

Bovendien is de I... tegemoet gekomen aan de eisen zoals gesteld in hoger geciteerde brief van 31 januari 2008 van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente... en zoals vermeld in de herstelvordering van 19 februari 2009 (*“voor het behoud van een goede waterhuishouding dient een rechtstreekse lozing van het hemelwater te worden vermeden en te geschieden in combinatie met een waterbuffer op maat van de volledige bedrijfssite ... Het in de buffer opgevangen water dient vertraagd afgevoerd naar de beek ...”*) om een goede waterhuishouding te vrijwaren.

De stedenbouwkundige inspecteur toont overigens niet aan welke de ruimtelijke implicaties zijn die dit ondergronds buizenstelsel met zich meebrengt.

1. In welke mate deze ondergrondse buizen en de putdeksels aan de oppervlakte een impact hebben op de ruimtelijke ordening, toont de stedenbouwkundige inspecteur niet aan. De ondergrondse buizen zijn niet zichtbaar en de enkele putdeksels die gelijk lopen met het maaiveld zijn nauwelijks zichtbaar zodat de daadwerkelijke impact van de niet vergunde constructie dermate minimaal is dat de ruimtelijke ordening niet is aangetast.
2. Dat het niet vergunde buizenstelsel de waterhuishouding nog steeds ernstig verstoort (ondanks de aanleg van een bufferinstallatie) en hierdoor de ruimtelijke ordening wordt aangetast, is niet aangetoond door de stedenbouwkundige inspecteur.

De | | heeft immers maatregelen getroffen om de waterhuishouding van het bedrijf te verbeteren en heeft op 30 mei 2011 een voorwaardelijke stedenbouwkundige vergunning bekomen voor onder meer het bouwen van een bufferinstallatie met een inbuizing van 160 mm (stuk 10 a en b bundel beklagde | |). Hierdoor wordt het hemelwater van op de parking en van de nieuwe productiehal opgevangen en wordt het bestaande buizenstelsel aangesloten op het bufferbekken. Hierdoor komt het hemelwater niet meer rechtstreeks in de | | beek terecht en hebben de ondergrondse buizen een functie als bufferopslag. Meer nog, door de buffertank te voorzien met een terugstuwing naar het bedrijf wordt, na zuivering van dit hemelwater in de waterzuiveringsinstallatie, dit water hergebruikt in het groenteverwerkend bedrijf | | .

De stedenbouwkundige inspecteur erkent in besluiten op p. 27 dat de afgeleverde stedenbouwkundige vergunning van 30 mei 2011 voorziet dat door de aanleg van een waterbufferbekken de vertraagde afloop naar de | | beek wordt beoogd.

De stedenbouwkundige inspecteur, verwijzend naar het proces-verbaal van 9 augustus 2013, houdt nu voor dat de "vertraagde afloop" in het achterliggend agrarisch gebied niet is gerealiseerd gezien de | |) erkent het wederrechtelijke buizenstelsel nog te gebruiken waardoor de lokale waterhuishouding in en rond de Luikebeek nog zal verstoord worden. De stedenbouwkundige inspecteur betwist niet dat de waterbuffer en een inbuizing van 160 mm werd aangelegd conform de vergunning van 30 mei 2011 waardoor de

lozingen van water in de Luikebeek tot een minimum beperkt worden of tot het strikt noodzakelijke.

Doordat het wederrechtelijke ondergrondse buizenstelsel van 800 mm nog aanwezig is, houdt de stedenbouwkundige inspecteur nu voor dat de afvoer van de bufferput naar de beek nog steeds mogelijk is en het niet helemaal kan worden uitgesloten dat die buizen in de toekomst nog gebruikt worden als rechtstreekse afvoer naar de beek waardoor een "vertraagde afloop" zoals beoogd in de vergunning van 30 mei 2011 niet gerealiseerd is.

Door de oprichting van een bufferinstallatie (buffertank, zandopvang, watertank en pompput met een bijkomende inbuizing van 160 mm) conform de vergunning van 30 mei 2011 is er alleszins geen rechtstreekse afvoer meer van het water in de Luikebeek. Bovendien is ingevolge deze vergunning van 30 mei 2011 een vertraagde afvoer van het water in de beek vergund mochten er zich extreme weersomstandigheden voordoen en het bufferbekken het overvloedige water niet zou kunnen opvangen.

Gelet op het feit dat een vertraagde afvoer vergund is en het feit dat er een bufferbekken op het terrein is voorzien waarbij zelfs een hergebruik van het water is geïntegreerd in het kader van de bedrijfsactiviteiten van de , acht het hof de kans dat het wederrechtelijke buizenstelsel nog mogelijks in de toekomst zal gebruikt worden zeer klein, zelfs bijna onbestaand. De loutere bewering van de stedenbouwkundige inspecteur dat ondanks het systeem van de vergunde bufferinstallatie, de waterhuishouding in het gebied nog steeds zal verstoord zijn bij hevige regenval, is door geen enkel objectief gegeven ondersteund. Tot op heden heeft zich overigens nog geen enkele calamiteit voorgedaan. De gevoegde kaart van geopunt.be (stuk 35 bundel stedenbouwkundige inspecteur), waaruit zou blijken dat de percelen gelegen zijn in recent overstroomd gebied, betwist beklagde vermits deze kaart betrekking heeft op de overstromingen in West-Vlaanderen in het jaar 2005 (hetgeen de stedenbouwkundige inspecteur niet betwist), voordat de de bufferinstallatie met vertraagde afloop op het bedrijventerrein bouwde ingevolge de vergunning van 30 mei 2011. Overigens wordt op p. 5 van deze vergunning het tegendeel vermeld: "Watertoets: ... en ligt niet in een recent overstroomd gebied of een overstromingsgebied ...". Deze kaart toont alleszins niet aan dat het nog bestaande ondergrondse wederrechtelijke buizenstelsel de lokale waterhuishouding actueel verstoort gelet op de aangelegde bufferinstallatie op het bedrijventerrein.

3. Bijkomend verwijst de stedenbouwkundige inspecteur in besluiten op p. 27 naar het proces-verbaal van 9 augustus 2013 waarbij werd vastgesteld dat de groenzones niet zijn uitgevoerd terwijl op p. 26 wel wordt erkend dat de groenzones zijn gerealiseerd doch dat, ingevolge de aanwezigheid van het ondergrondse buizenstelsel, het *behoud* van de zone voor schermgroen een utopie is zodat een goede ruimtelijke ordening is aangetast. In het kader van de realisatie van de in het PRUP voorziene groenzones diende beklagde Verhelle groenzones aan te leggen teneinde een goede landschappelijke integratie van het bedrijf te bekomen door het visueel af te schermen en in te kleden in de omgeving. De stedenbouwkundige inspecteur stelt in zijn herstellvordering van 19 februari 2009 dat dergelijke groenzones niet vakkundig kunnen aangelegd worden door de aanwezigheid van de wederrechtelijke ondergrondse constructies. Ook dit is achterhaald vermits inmiddels deze groenzones zijn aangeplant.

De bewering van de stedenbouwkundige inspecteur dat ingevolge een ondergrondse buis die zich op meer dan 2 meter diepte bevindt, geen afdoende groenscherm kan worden ontwikkeld of worden behouden nu de geplante bomen onvermijdelijk zullen afsterven in de strook die het PRUP beschouwt als deelzone voor schermgroen en de zone voor groene puntaccenten is een loutere bewering die door geen enkel objectief gegeven wordt ondersteund.

De beklagde [redacted] verwijst naar de gevoegde foto's van het aanplanten van het groenscherm. De stedenbouwkundige inspecteur erkent dat een groenscherm is aangeplant bestaande uit hoogstammige bomen en struiken. Beklagde [redacted] verwijst naar de gespecialiseerde firma die dit groenscherm heeft aangeplant die bevestigt dat de diep aangelegde buizenstructuur geen belemmering zal betekenen voor de wortelstructuur (stuk 12 bundel beklagde [redacted]). De stedenbouwkundige inspecteur toont het tegendeel niet aan noch maakt hij het aannemelijk dat aangeplante bomen gedoemd zijn om af te sterven ingevolge de aanwezigheid van deze ondergrondse buis.

4. Gezien het buizenstelsel zich ondergronds bevindt, de ruimtelijke impact van de putdeksels minimaal is, het niet aangetoond is dat de waterhuishouding nog steeds ernstig wordt verstoord door de aanwezigheid van dit buizenstelsel, acht het hof de verwijdering van deze wederrechtelijke buizen, wachtbuizen, putten en putdeksels (gelegen op de percelen, kadastraal gekend onder eerste afdeling, [redacted])

i) niet in verhouding tot de last die voor beklagde [redacted]

uit het gevorderde herstel zou voortvloeien en die het voordeel dat voor de ruimtelijke ordening zou ontstaan, zou overstijgen.

5. Wettelijke bepalingen

Het hof houdt rekening met volgende wettelijke bepalingen, de artikelen:

- 11, 12, 14, 24, 31 tot 37 en 41 van de wet van 15 juni 1935
- 162, 185, 190, 190ter, 194, 195, 199, 200, 202, 203, 203bis, 210, 211, 435 van het Wetboek van Strafvordering
- 1, 2, 3, 7 van het Strafwetboek

6. Beslissing

Het hof,

Beslist op grond van de hoger vermelde redenen, binnen de perken van de verwijzing door het Hof van Cassatie, zoals hierna bepaald, op tegenspraak;

De tussenarresten van 17 februari 2016 en 20 april 2016 verder uitwerkend;

Verleent akte aan de stedenbouwkundige inspecteur dat hij zijn herstellvordering met betrekking tot het buizenstelsel dat zich bevindt op het perceel : en een deel van : niet langer handhaaft;

Stelt vast dat de herstellvordering van de stedenbouwkundige inspecteur kennelijk onredelijk is en derhalve zonder gevolg dient gelaten te worden;

Veroordeelt de eiser tot herstel tot de kosten van de herstellvordering in beide aanleggen, deze voorgeschoten door de openbare partij in totaal begroot op 142,54 euro.

Dit arrest is gewezen te Antwerpen door het hof van beroep, twaalfde kamer, samengesteld uit:

L. Knapen raadsheer d.d. voorzitter

J. Daenen raadsheer

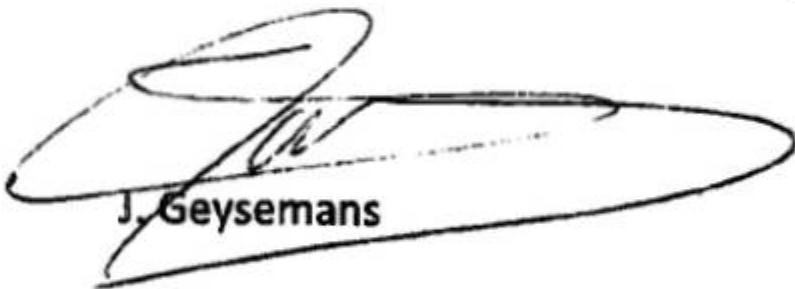
J. Decoker raadsheer

en in openbare terechtzitting van 21 september 2016

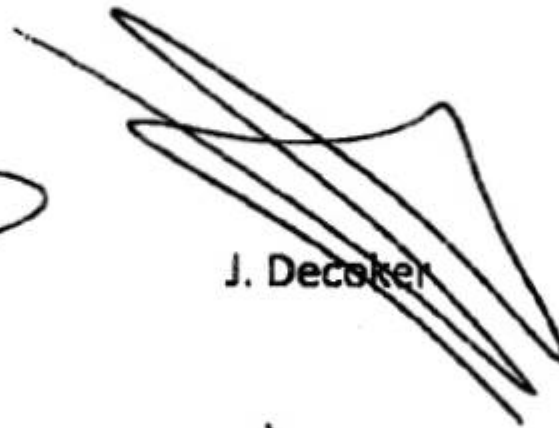
uitgesproken door L. Knapen, raadsheer d.d. voorzitter

in aanwezigheid van het lid van het Openbaar Ministerie vermeld in het proces-verbaal van de terechtzitting

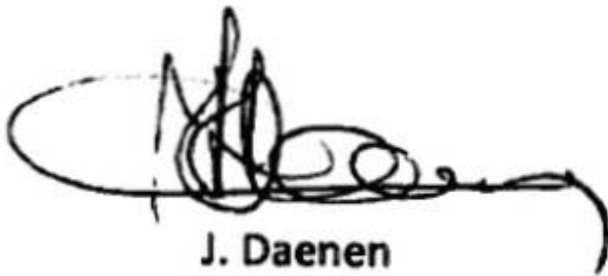
met bijstand van griffier J. Geysmans

J. Geysmans

J. Decoker

J. Daenen

L. Knapen

